

بازگشت تعادل به بازار ارز

تصمیم بانک مرکزی در روزهای پایانی شهریورماه درباره تسهیل فروش ارز صادراتی، گام مهمی برای رفع نیازهای ارزی و ایجاد تعادل در بازار به شمار می رود. در چارچوب تسهیل و تسریع تأمین ارز وارد کنندگان در بازار ارز به پتروشیمی ها، فولادی ها و معدنی ها اعلام شد

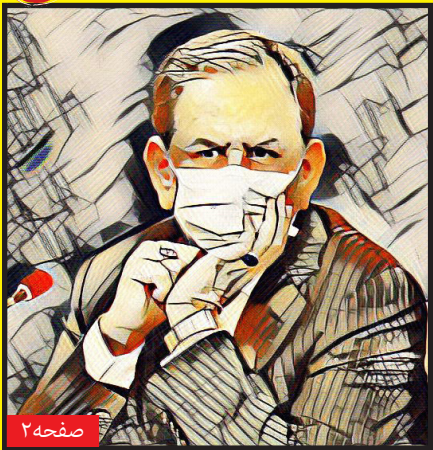
روزنامه فرهنگی اجتماعی سیاسی

روزنامه سراسری صبح ایران / سال نهم / شماره ۴۷۳ / یکشنبه ۶ مهر ۱۳۹۹ / ۸ صفر ۱۴۴۲ / ۸ صفحه / قیمت ۲۰۰۰

در خواست مرجعیت نجف چه بود؟

در بیانیه منتشر شده از سوی دفتر حضرت آیت الله سیستانی پس از ملاقات با خانم «جنین هنیس پالسخارنت» نماینده ویژه دبیرکل سازمان ملل متحد در عراق آمده بود: (باید در مراحل مختلف برگزاری آن (انتخابات)، روند شفافیت مراعات شود

۸ صفحه

صفحه ۲

سر تعظیم در برابر ملت

صفحه ۵

فحاشی جنتلمنی

سراج/ترامپ و بایدن دو جنتلمنی هستند که در ظاهر مودب و شیک پوشند اما در پشت این ماسک و قیافه اتو کشیده چهره های دیگر پنهان شده است. هرچه به روز انتخابات در آمریکا نزدیک می شویم می بینیم که فحاشی ها به هم و به طرفداران یک دیگر بیشتر می شود. قرار است که انتخابات در ۳ نوامبر ۲۰۲۰ مصادف با ۱۳ آبان یعنی حدود یک ماه دیگر برگزار شود.

جو بایدن

پول سازترین صنعت، سینمای کودک و نوجوان

صفحه ۶

مثلث ترسناک استقلال

یکی از اعضای هیات مدیره انجمن صنایع

سکوت در مقابل جنجال خودروهای ۶۰۰ میلیونی

صفحه ۲

یکی از اعضای هیات مدیره انجمن صنایع

شرط خودرو برای ارزان شدن اعلام شد

صفحه ۴

مدیر کل کمیته امداد گلستان خیرداد:

وجود ۳ هزار کودک یتیم فاقد حامی

صفحه ۳

جنتلمن های فحاش

یادداشت: سید حسین ساداتی نژاد

سراج/ ترامپ و بایدن دو جنتلمنی هستند که در ظاهر مودب و شیک پوشند اما در پشت این ماسک و قیافه اتو کشیده چهره های دیگر پنهان شده است. هرچه به روز انتخابات در آمریکا نزدیک می شویم می بینیم که فحاشی ها به هم و به طرفداران یک دیگر بیشتر می شود. قرار است که انتخابات در ۳ نوامبر ۲۰۲۰ مصادف با ۱۳ آبان یعنی حدود یک ماه دیگر برگزار شود.

در متون دینی ما فحاشی امری مذموم است و در عرف اجتماعی ما نیز بی‌برفتنی نیست که ناموسا شنیده شود حتی در انتخابات ها بی‌زبان دین مدار نزدیک انتخابات طرفداران نامزدها را به سعه صدر و به رعایت اخلاق انتخاباتی دعوت می کنند و حتی کتاب های فقه انتخابات در این زمینه نوشته شده است که مردم با خواندن و التزام به آن بتوانند وجهی مثبت از تعامل اجتماعی را به نمایش بگذارند. اما در انتخابات کشورهای دیگر مخصوصا آمریکا این مسئله دیده نمی شود به عبارت دیگر انان اعتقادی به این مسائل

آگهی مزایده عمومی شماره ۹۹/م/۲

مخابرات منطقه مرکزی

مدیریت مخابرات منطقه مرکزی در نظر دارد یک قطعه زمین به متراژ ۱۶,۰۰۰ متر مربع به همراه ۳ سوله و متعلقات مجموعا به متراژ ۳,۶۵۵ متر مربع واقع در جاده احمدآباد ساوه به منظور استفاده به عنوان تالار پذیرایی را از طریق برگزاری مزایده عمومی به اشخاص حقیقی یا حقوقی واجد شرایط اجاره دهد. لذا از کلیه متقاضیان شرکت در مزایده دعوت به عمل می آید جهت دریافت اسناد مزایده به سایت مخابرات منطقه مرکزی برای دانلود مراجعه و یا با در دست داشتن فیش واریزی به مبلغ ۵۰,۰۰۰ ریال به شماره حساب جام ۱۶۶۰۸۶۰۸۹۲ نزد بانک ملت شعبه اراک بنام مخابرات منطقه مرکزی با کد شناسه ۱۲۷۰۸۶۶۰۳۱۰۰۸ به نشانی ذیل مراجعه و پس از تکمیل اسناد مذکور، پاکت های پیشنهادی خود را حداکثر تا ساعت ۱۲ مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۱۹ به واحد قرار دادها تحویل نمایند.

(شرکت کنندگانی که اسناد را از طریق سایت دانلود می نمایند نیازی به پرداخت فیش ندارند)

نوع تضمین شرکت در مزایده: ضمانتنامه بانکی قابل تمدید دارای حداقل سه ماه اعتبار در وجه شرکت مخابرات ایران-

مدیریت منطقه مرکزی، چک تضمینی بانکی. مبلغ تضمین شرکت در مزایده: ۴۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

تاریخ بازگشایی پاکات قیمت: پس از ارزیابی فنی ومالی

مکان دریافت پیشنهادات مزایده: اراک خیابان دانشگاه سه راه خانه سازی قنات انتهای خیابان شقایق ساختمان شماره ۱ مخابرات طبقه همکف واحد قراردادها. توجه: به پیشنهاد های فاقد امضاء،مخدوش،مشروط و پیشنهادهایی که بعد از انقضاء مدت مقرر در فراخوان واصل شود مطلقا ترتیب اثر داده نخواهد شد.(مهر و امضاء تمام اسناد الزامی است)

شرکت مخابرات در قبول و یا رد هر یک یا تمام پیشنهادات مختار می باشد. سایر اطلاعات و جزئیات مربوط ،در اسناد مزایده درج شده است. به دلیل زمان بر بودن تشریفات قانونی مناقصه ،واگذارنده مناقصه مجاز به تغییر تاریخ شروع و پایان قرارداد خواهد بود. تلفن تماس: ۳۲۲۶۱۰۰۲ واحد قراردادها

جهت دانلود اسناد مناقصه به نشانی www.Markazi.tci.ir مراجعه گردد.

مدیریت مخابرات منطقه مرکزی

یادداشت: عرفان سعادت‌فر

سیاست‌های انبساطی پولی، شیوع گسترده بیماری کرونا در اسفند ۹۸ و ادامه‌دار بودن آن و وجود تحریم‌های اقتصادی علیه ایران، از دلایلی هستند که روند نوسانات و جهش نرخ ارز را سرعت بخشیده‌اند. عرفان سعادت‌فر* // در سال ۱۳۹۷ اتخاذ سیاست ارز ۴۲۰۰ توسط دولت، باعث افزایش شدید تقاضای ارز از سمت مردم شد و منابع ارزی کشور را تلف کرد.

دولت با اجرای این سیاست، کنترل نرخ ارز را از دست داد؛ ارزی که می‌بایست در جهت تأمین واردات کالاهای اساسی کشور می‌شد، صرف موارد غیر ضرور و سفرهای خارجی و امثالهم شد. این اقدام تقاضای واردات کالا را به شدت افزایش داد؛ در صورتی‌که در شرایط محدودیت ارزی، می‌بایست موانعی برای واردات کالاهای لوکس و غیرضروری ایجاد می‌گردید و کالاهای دسته‌بندی می‌شدند.

در شرایط فعلی با توجه به فشار بر منابع ارزی دولت، بخش زیادی از اقلام مشمول ارز ۴۲۰۰ حذف شده است؛ در حال حاضر به گفته حسین مدرس خیابانی سرپرست وزارت صمت، کالاهای اساسی شامل ذرت، جو، سویا، روغن و دانه روغنی پنج قلم کالایی هستند که ارز ۴۲۰۰ تومانی می‌گیرند. [۱]

دولت با در اختیار قرار دادن ارز ۴۲۰۰ برای تولید کنندگان سعی در حمایت از مصرف‌کنندگان دارد ولی به دلیل عدم قیمت‌گذاری، کالاهای با نرخ حمایتی به دست مردم یا بخشی از اقشار آسیب‌پذیر جامعه نمی‌رسد؛ بعضی از تولیدکنندگان با در اختیار داشتن ارز دولتی اقدام به واردات مواد اولیه می‌کنند ولی در نهایت ارز حاصل از صادرات کالای تولید شده را به کشور باز نمی‌گردانند، این امر باعث ناتوانی دولت در کنترل نرخ ارز شده است. به گفته صمد کریمی، مدیر اداره صادرات بانک مرکزی کمترین میزان بازگشت ارز به چرخه اقتصادی کشور؛ عمدتا از طریق واگذاری پروانه‌های صادراتی و کوتاهی‌های صادراتی عراق و افغانستان از ۲۲ فروردین ۹۷ الی ۱۶ مرداد ۹۷ است. همچنین میانگین نسبت عملکرد شرکت‌های پتروشیمی و شرکت‌های عضو گروه ایمیدرو، به ترتیب ۸۴ و ۸۳ درصد بازگشت ارز صادراتی را داشته‌اند[۲].

* چرا بانک مرکزی تعجیل نمی‌کند؟

اوایل تیر ماه ۹۹ عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی اعلام کرد که از ۷۲ میلیارد دلار صادرات غیرنفتی کشور طی دو سال گذشته، ۴۵ میلیارد دلار ارز حاصل از صادرات آن به کشور بازگشته است و ۲۷

میلیارد دلار آن هنوز به کشور بازگشته است [۳]. علی‌رغم فرصت داده شده به صادرکنندگان، ارجاع به مقامات قضایی در صورت عدم همکاری و بخشنامه‌های صادر شده مبنی بر عدم صدور مجدد کارت بازرگانی، همچنان ارز حاصل از صادرات به کشور باز نگشته است. صادرکنندگان به علت تفاوت نرخ در بازار آزاد و سامانه نیما، حاضر به عرضه‌ی ارز حاصل از صادرات در سامانه نیما نیستند؛ همچنین برآورد می‌شود بخشی از این ۲۷ میلیارد دلار که به چرخه اقتصاد برگشته مربوط به سیاست ارزی ۴۲۰۰ سال ۹۷ است. انتظار بانک مرکزی برای بازگشت این مقدار اعلام شده، مقداری دور از انتظار است. سیاست‌های غلط دیگری نیز باعث التهابات ارزی شده است، مثلا بانک مرکزی تا نیمه سال ۹۷ صادرکنندگان به کشورهای کشورهای عراق و افغانستان را از بازگرداندن ارز معاف کرده بود؛ همچنین به صادرکنندگان اجازه داده بودند که تنها ۸۰ درصد ارز خود را به کشور بیاورند، ۲۰ درصد ارز حاصل از صادرات بخشیده شده بود. جزئیات این توافقات در صورت جلسه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی در تاریخ ۲۳ اردیبهشت ۹۹ در دسترس است، این نشان می‌دهد بانک مرکزی با اصرار صادرکنندگان تسهیلات متعددی را برای صادرکنندگان در نظر گرفته است[۴].

قصه ناتمام نقدینگی ناترازی منابع بانک‌ها باعث می‌شود تا دولت برای رفع ناترازی، سود سپرده‌ها را افزایش دهد. این سیاست بدون اقدام اقتصادی و پشتوانه مالی، موجب خلق نقدینگی در کشور می‌شود؛ افزایش نقدینگی بدون هدایت آن، به مانند فتر جمع‌شده‌ای است که هر لحظه امکان آزاد شدن آن و به جای گذاشتن اثرات زیان‌بار در چرخه اقتصاد کشور است. در سال ۹۸ رشد پایه پولی نسبت به سال‌های گذشته ۳۹,۶ درصد و نقدینگی نسبت به بهار سال گذشته ۳۴,۲ درصد افزایش یافت.

دولت با آگاهی از مخاطرات افزایش رشد نقدینگی و پایه پولی برای کاهش تورم، با هدایت نقدینگی به سمت بازار سرمایه سعی کرد تا اثرات مخرب آن را کاهش دهد؛ با این اقدام سرعت تبدیل سپرده‌های بانکی به پول افزایش یافت و بازار سرمایه متأثر از آن رشد زیادی را تجربه کرد؛ با افزایش ناگهانی شاخص بورس، فعالیت‌های بازارهای دیگر از جمله ارز و مسکن نیز به تناسب رشد نامتعرف شاخص بورس، سود زیادی را طلب نمودند. این خلا قوانین کنترلی و هجوم نقدینگی به بازارها سبب شد تا بانک مرکزی در کنترل تورم به پله‌ی اول بازگردد. دولت

سیاست‌های کنترلی نرخ ارز و قصه ناتمام نقدینگی

می‌توانست ابتدا با ایجاد ابزارهای مالیاتی کنترل بازارها را به دست گیرد، سپس با عمق‌بخشی به بازار سرمایه و اقدامات دیگر از جمله عرضه سهام شرکت‌های دولتی و غیردولتی در بورس و افزایش سهم شنواری سهام، بازار سرمایه را به راهی برای تأمین مالی تولید تبدیل نماید.

* ارز خاک خورده در عراق کشور عراق به جهت کمبود انرژی در حوزه گاز و برق، مجبور به واردات آن از ایران است. عراقی‌ها برای جبران کمبود انرژی حدود ۱۴۰۰ مگاوات برق و ۲۸ میلیون متر مکعب گاز از ایران وارد می‌کنند که در مجموع یک‌سوم ظرفیت تأمین برق عراق را تأمین می‌کند[۵]. کشور عراق در جهت رفع این مشکل یعنی پرداخت بدهی خود و پرداخت هزینه واردات انجام شده، در مذاکره با بانک مرکزی ایران اقدام به تأسیس یک مکانیزم ویژه مالی کرده است. طبق این توافقنامه، حساب ویژه مالی عراق و ایران در بانک تجارت عراق (TBI) که به صورت دیمتری بوده فعال خواهد شد. تأسیس این بانک عراقی توسط مورگان چیز آمریکا صورت گرفته است[۶]. همچنین ایران نمی‌تواند پولی از عراق دریافت کند، تنها می‌تواند از این پول برای خرید کالاهای بشردوستانه از خارج از عراق استفاده کند.

با این مشکلات بوجود آمده این منابع معمولاً در محموله‌های اسکناس به ارزش چند میلیون دلاری و صرفاً در جریان سفر مقامات ارشد جمهوری اسلامی به عراق دریافت و به ایران منتقل می‌شود. با وجود این سازوکار از یک طرف ایران در دریافت پول خود با مشکل بیشتری رو به رو خواهد شد و هم طرف عراقی فقط تحت کنترل و نظارت آمریکا می‌تواند این منابع را تحویل ایران دهد. بانک مرکزی در شرایط فعلی می‌تواند برای کنترل التهابات بازار ارز در صورت تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی، با همکاری وزارت صمت بر قیمت‌گذاری کالاهای اساسی کمتر شود. همچنین هر چه سریع‌تر اقدامات سخت‌گیرانه خود را مبنی بر ارجاع پرونده‌های صادرکنندگان متخلف به قوه قضائیه و عدم صدور مجدد کارت بازرگانی، برای بازگرداندن ارز حاصل از صادرات صادرکنندگان را اجرا کند. کنترل نقدینگی و هدایت درست آن را با شرایط ذکر شده انجام دهد و در نهایت با ارتباط با مسئولین کشور عراق بتواند، بدهی‌های ایران را در حوزه گاز و برق که حدود پنج میلیارد دلار است به کشور بازگرداند[۷]. این موارد گوشه‌ای از اقداماتی است که دولت می‌تواند با اجرای آن‌ها در زمان کم به نتایج مطلوبی دست پیدا کند.